

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**TRACTATVS|| DE CON-||FESSIONIBVS MA=||LEFICORVM ET
SAGA-||RVM SECVNDÒ RECOGNI||tus, & auctior redditus.||
An, & quanta fides ijs adhibenda sit?||**

Binsfeld, Peter

Avgvstae Trevirorvm

VD16 B 5530

Tertia Conclusio. Moraliter loquendo impossibile, aut difficile, rarumq[ue] est virtute artis Chemicæ verum producere aurum, vt ferè impossibile, & supra humanum captum videri possit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41113

Augustin. dicit in lib. 3. de Trinitate, cap. 8. de his quæ arte Dæmonum fiunt. Hæc S. Thom. Sotus lib. 6. de iustitia & iure, q. 3. art. 2. ad 1. respondet. An verò per Alchimiam exprimi possit verum aurum, sub iudice S. Thomas relinquit. S. Thomæ sententiam etiam apprehendunt Andreas ab Ifernia, & Iacob. Aluarot. in cap. 1. Quæ sint regalia. de visibus feodor. & alij tam Iuris periti, quàm Theologi. Hęc conclusio satis probatur ex diuersitate sententiarum, & incertitudine principiorum, vt visum est in præcedenti Conclusione.

Tertia Conclusio. Moraliter loquendo impossibile, aut difficile, rarumq; est virtute artis Chemicæ verum producere aurum, vt ferè impossibile, & supra humanum captum videri possit.

HANC tradunt Cardan. & Mirandulan. Pererius & Gregor. Valentianus loco cit. Aurea Armilla in verb. Alchimia, & pro hac sententia interpretatur D. Thomam. Bartholom. Chassanæus in Catalogo gloriæ mundi, vndecima parte, Quadragesima consideratione, & alij alibi.

Nunc conclusio probatur, atq; in primis ab experientia, quæ rerum magistra est, & qua veritatem discimus. Non inueniuntur, aut saltem rarissimè inuēti sunt, qui hac arte verum aurū
effe-

effecerint. Ars autem probata & vera, vt plurimum suum effectum producit, vt inductione omnium artium firmissimè constat. Quis enim artem pinsendi panes possibilem respectu sui effectus affirmaret, si vix in centum annis & tunc adhuc cum maxima difficultate effectum debilem consequeretur? Quis industriam & studiumq; efficiendi ferrum potes ad producendum ferrum iudicaret, si ferè semper suo fine frustraretur, & non, nisi rarissimè ferrum produceret, de cuius tamen rarissima productione adhuc dubitaretur, an ferrum verum & legale esset, atq; vtile ad omnem ferri usum? Si ergo ars Chimica potest aurum efficere, quare non vt reliquæ artes vtilis & necessariae generi humano semper, & vt plurimum & facile suum effectum consequitur. Talis enim ars aut est naturalis potentia, aut est habitus. Si est naturalis potentia, ergò omni homini communis est: cuius tamen contrarium apparet. Si est habitus, vt necessariò Alchimici & omnes rectè sentientes confiteri debent. Ergò promptè, faciliter, & vt plurimum operatur, suumq; effectum producit. Id enim est de ratione habitus. Videmus autem arte Chimica cum difficultate, longa expectatione, & magnis sumptibus non tam produci verum argentum & aurum, quàm ex vero argento & auro generari fumum, dum Alchimistæ, ad semper desideratum, & nunquam habendum

effectum, aut saltem infirmum & coloratum
maximas expensas faciunt, quæ in fumum re-
soluuntur, vt rectè loquitur Cardinalis Caietan.
super 2. 2. S. Thomæ q. 77. art. 2. & in sum-
ma, verb. Alchimia; & sic suas facultates, om-
nemque substantiam in ventum stolidè con-
uertunt. Ideoq; vt bene Caietan. in d. art. 2. in-
fert, huiusmodi ars, aut non humana: aut prin-
cipum post res consultas cum sapientibus est.
His adiungere possumus, quod nemo cum
laude & fructu talem artem verbo, aut scripto
tradiderit: quod signum est, talem artem im-
possibilem, & inanem esse: Cùm sapientis sit
prodere rem laudabilem & necessariam rei-
publicæ, in hominum notitiam. Imò pro-
dicit Albertus Brunus in tract. de augmento & di-
minutione monetarum statim à principio,
num 13. & 14. (habetur hic tractatus in 2. vol.
Oceani iuris, non longè à fine) de Magistro
Arnaldo de Villa Noua, qui tempore Ioannis
Andræ in Curia Romana, vt hic in addit. ad
Speculator. in tit. de crimine falsi attestatur,
summus fuit medicus, Theologus & magnus
Alchimista, imò & Dæmonum inuocator,
quod Ioan. Andreas non obseruauit: sed Fran-
ciscus Pegna in Comment. in Directorium, 2.
part. q. 11. nec non seminator multorum erro-
rum & hæresum, de quibus directorium in-
quisitorum in d. q. 11. Bernardus de Lutzen-
burgo in Catalogo hæreticorum lib. 2. & Ga-
briel

briel Prateolus lib. 1. cap. 69. de vitis & sectis
 haretic. quod fecerit in scientia Alchimie li-
 brum vnum, qui mille homines depaupera-
 uit: aut quia non verum, aut quia non intelli-
 gitur: & subdit Brunus: Cum haberem quen-
 dam socium in legibus multum insudantem
 in illa arte, (intellige Alchimicam) volui vide-
 re vnum mirabile experimentum, vt plura
 scirem. Nam habuimus nobiscum vnum anti-
 quum Alchimistam pauperrimum tamen: &
 me presente, meus collega reduci fecit vnciam
 vnam argenti pretiosissimi ad instar auri in
 pondere, fusione, & maleatione saluo colore:
 quia non erat croceus, sed mutatus ad instar
 quasi plumbei coloris: & ille collega meus ha-
 bebat modum dandi colorem, & croceum, &
 illa materia patiebatur & sustinebat aliqua ex-
 perimenta: sed non extremum experimentum,
 & admixta cum tantumdem auri pretiosi vi-
 debatur aurum 20. characterum, & plus & mi-
 nus, secundum quod illa materia erat melius
 disposita, & quidam magnus Prælatus, ac mul-
 ti antiqui Alchimistæ mirati fuerunt de illo
 experimento, & vnus antiquus Alchimista,
 putans se diuitem, putabat reducere illam ma-
 teriam ad veram speciem auri, & non potuit,
 putauitq; tunc ipsam artem illusoriam, maxi-
 me ex quo tot viri in 40. aut 50. annis non vi-
 derunt tam notabile experimentum, quod
 nihilominus erat sophisticum, ita vt aliud ex-
 peri-

perimentum videre noluerim. Hæc Brunus.

Quarta Conclusio. Licet arte Alchimia moraliter non possit effici verum aurum, aut alia transmutatio naturalis in aliquod metallum perfectum, nihilominus Alchimia potest habere aliquos veros & utiles effectus.

HANC tradunt Cardan. & Pererius loc. cit. nec puto esse aliquem qui neget. Sunt autem hi effectus. Primus. Potest Alchimia vnum metallum fieri simile alteri, quantum ad accidentia, & superficiem exteriorem, vt ferrum æri, stannum argento, æsauro, &c. lapilli viles, pretiosis gemmis, atq; in hoc exercitio multum versantur Alchimistæ: cum id multum iuuet ad decipiendum simplices, & ad exhauriendū loculos incautorum. Secundus. Virtute etiam artis commodè & facile educi potest, si quid potentia cōtineatur in aliqua alterius metalli materia, & in hoc casu nō est tam productio metalli noui, quàm separatio eius, quod permistum erat cum alijs in terra & fodinis. Nemo enim est qui neget, quandoq; in fodinis metallorum aut plumbo esse permistum aliquid argenti, aut æri parum auri: & sic de similibus. Atque hoc ipsum quicquid latet potest arte secerni, vt indies
expe-